

همه اتفاقات متمایل به فروپاشی خانواده است؛ مثل مرد جوانی که بلافاصله پس از ازدواج، به سمت فرد دیگری تمایل می یابد و اقرار می کند که فقط به خاطر موقعیت مالی با همسرش ازدواج کرده است. خلاصه اینکه شما در «نیسان آبی ۲» حتی یک خانواده درست و حسابی نمی بینید! اساساً چنین سریالی برای خانواده ایرانی مضر و غیرقابل توصیه است!

گفت و گو با آرش فهیم، منتقد سینما به بهانه نمایش خانگی «نیسان آبی» اجناس دم دستی بار نیسان آبی

نیسان آبی با کارکرد سرگرمی خانواده ایرانی ساخته شده است. به اعتقاد شما تا چه حد مضامین تربیت اخلاقی خانواده در آن گنجانده شده است؟

«نیسان آبی» تلفیقی از ساده انگاری، دم دستی بودن، بی توجهی به ارزش های هنری و فرهنگی و خانوادگی است. این سریال همان مضامین استفاده شده در سریال های ضد خانواده ترکیه ای را دستمایه قرار داده است؛ عشق های چندضلعی و عشق مرد کهنسال به دختر نوجوان، شک و تردید زوجین به یکدیگر، خیانت و... برخلاف فصل اول که روابط عاطفی بین اعضای خانواده برجسته بود. در فصل دوم، همه اتفاقات متمایل به فروپاشی خانواده است؛ مثل مرد جوانی که بلافاصله پس از ازدواج، به سمت فرد دیگری تمایل می یابد و اقرار می کند که فقط به خاطر موقعیت مالی با همسرش ازدواج کرده است. خلاصه اینکه شما در «نیسان آبی ۲» حتی یک خانواده درست و حسابی نمی بینید! اساساً چنین سریالی برای خانواده ایرانی مضر و غیرقابل توصیه است!

به چه دلیل فیلم هایی مانند نیسان آبی که روزمرگی خانواده ایرانی را با مشکلات به تصویر می کشد، پرمخاطب است؟

عدم تولید محصولات سینمایی و تلویزیونی سرگرم کننده و نشاط آفرین خوب و فاخر، بخشی از مردم را به سمت استفاده از آثاری مثل نیسان آبی می برد. اثری که حداقل ویژگی های یک سریال استاندارد را هم ندارد، اما به خاطر آسیب دیدن ذائقه مخاطب سینما و تلویزیون و عدم دسترسی او به سریال طنز خوب، نسبت به اغلب آثار در حال پخش در پلتفرم ها، پربیننده تر شده است. البته نباید منکر شد که تیپ های به نمایش درآمده در این سریال، به مردم جنوب شهر نزدیک هستند و مشابه افرادی چون ممد چاخان، پری سازگار، علم تاج و... را در مناطقی مثل شهر قدس، به

وفور می بینیم و این سریال، در این زمینه، بد کار نکرده است. اتفاقاً مخاطب هم با آدم های داخل سریال، خوب ارتباط برقرار می کند و نقطه قوت سریال نیز همین است.

سری جدید نیسان آبی با ریزش مخاطب همراه است که البته آمار دقیقی ارائه نمی شود اما بررسی های میدانی گویای این واقعیت است. به عنوان منتقد سینما آیا موافق کاهش کیفی تولید در فصل دوم هستید؟

بله، فصل دوم «نیسان آبی» به طور آشکار افت کرده است. فصل اول، با همه ضعف هایش، فضای محله های فقیرنشین منتهای لیه جنوب تهران را به شکل محسوسی ایجاد کرده بود و روابط آدم های ششبهه به روابط همان آدم ها بود. اما در فصل دوم، سبک زندگی و فرهنگ و نوع روابط آدم های درون سریال، به شکلی غیرمنطقی، شمال شهری شده است. در «نیسان آبی ۲» شما به ندرت با موقعیت کمیدی و خنده دار مواجه می شوید و فضای سریال اصلاً به یک کار طنز شبیه نیست. همه ماجراها نیز تکراری و کلیشه ای است، مثل بحث قصاص و تلاش برای گرفتن رضایت از خانواده فرد مقتول و مجبور کردن یک مرد جوان برای ازدواج با دختر خانواده مقتول و... که قبلاً در سریال های دیگری هم اتفاق افتاده بود. عجیب اینکه در این فصل، نیسان آبی هیچ جایی ندارد و غیر از قسمت اول، اصلاً حضور نداشته، اما همچنان راوی داستان است! این یک ایراد فنی فیلمنامه ای در این سریال است. از همه بدتر، سیطره روابط خانوادگی بر کار است که به شکلی زشت نمود پیدا کرده است. سعید، یک کاراکتر اضافه در این سریال است، اما بازیگر این نقش، وقت و بی وقت در وسط داستان حاضر می شود. عجیب اینکه با وجود اینکه این کاراکتر، جایگاهی در این سریال ندارد و آرش ظلی - پور نیز اصلاً یک بازیگر حرفه ای محسوب نمی شود و جزو بازیگران اصلی نیست، اما عکسش روی

یکی از تولیدات طنز حال حاضر صنعت سینمای ایران فیلم «نیسان آبی» است که با وجود سرگرم کردن خانواده ها منتقدان از آن تحت عنوان یک اثر بسازنیفروشی با محتوای دم دستی یاد می کنند. نیسان آبی، یک مجموعه نمایش خانگی ایرانی به کارگردانی منوچهر هادی (فصل اول) و مسعود اطیابی (فصل دوم) و تهیه کنندگی احسان ظلی پور است. فیلمنامه نیسان آبی را سعید دولت خانی و سعید هوشیار براساس فیلمنامه سینمایی نیسان آبی نوشته کمیل

پوستر برخی قسمت های سریال می آید. درون مایه طنز تا چه حد در راستای تربیت و تعالی مخاطب درست به کار گرفته شده است؟

به نظر من سریال «نیسان آبی ۲» چون هم از نظر ساختاری به شدت ضعیف است و هم گرایش به ابتذال دارد، در تربیت فرهنگی و اخلاقی مخاطب، تأثیر مثبتی ندارد. یک اثر هنری وقتی تأثیر تربیتی خواهد داشت که اولاً دارای ساختار و شکل و شمایل درستی باشد و ثانیاً از محتوای قابل تأملی برخوردار باشد.

به اعتقاد شما، کارگردان و نویسنده در فصل دوم باید به چه ابعادی در متن، داستان گویی و تولید توجه می داشت تا مخاطب کاهش نیابد؟

هرچند که من فصل اول «نیسان آبی» را هم دوست نداشتم اما برای حفظ مخاطب، باید همان فضای خاص جنوب شهری حاکم بر فصل اول حفظ می شد. در حال حاضر «نیسان آبی ۲» فاقد حس و حال است و روابط آدم ها به شدت باسهمه ای و سست است. نویسنده باید در طراحی داستان سریال، روابط آدم ها را منطقی و باورپذیر می ساخت. همچنین بخش عمده این سریال، آب بندی شده و در هر قسمت، اتفاقات بسیار کمی رخ می دهد. در نتیجه مخاطب، میلی برای ادامه تماشا این سریال پیدا نمی کند و فقط برای گذراندن وقت سراغ آن رفته اند. بله کارکرد فرهنگی و فرهنگ سازی وی اوئی ها در حد قابل است و این رسانه ها با اینکه ارتباط مستقیم با کانون خانواده دارند، عمدتاً گرایش به تجارت و بسازنیفروشی می رود. باید ملات بیشتری به روایت این سریال تزریق می شد.

فیلم هایی از این دست را بیشتر تجاری می دانید و آیا وی اوئی ها محور طنز را نیز تجاری سازی کرده اند؟

بله کارکرد فرهنگی و فرهنگ سازی وی اوئی ها در حد قابل است و این رسانه ها با اینکه ارتباط مستقیم با کانون خانواده دارند، عمدتاً گرایش به تجارت و بسازنیفروشی می رود. باید ملات بیشتری به روایت این سریال تزریق می شد.

ونوس نهنود

روزنامه نگار

روحانی به نگارش درآورده اند. فصل اول این مجموعه از ۲۸ مهر تا ۲۰ اسفند ۱۴۰۰ در سرویس استریمینگ فیلمو پخش شد. فصل دوم نیز از یک آذر ۱۴۰۲ پخش خود را آغاز کرد. این اثر در ابتدا به دلیل نیاز مخاطب به تولیدات طنز با استقبال مواجه شد و قسمت های نخست آن خاطره فیلم ایرانی رازنده می کرد اما در ادامه، انتقادات به آن، روی نمودار صعودی رفت. پای صحبت های آرش فهیم روزنامه نگار و منتقد سینما نشستیم تا دلیل نقدهای مکرر به این اثر را جویا شویم.

عمدتاً گرایش به تجارت و بسازنیفروشی دارند و خیلی مواقع برای رسیدن به اهداف اقتصادی، اهداف فرهنگی را زیرپا می گذارند. به همین دلیل هم برخی از صاحبان پول های مشکوک نیز به سمت فعالیت در وی اوئی آمده اند، چون آنجا راحلی برای رونق بخشیدن به کسب و کارشان از طریق کسب وجهه در میان هنرمندان می دانند. تولید «نیسان آبی ۲» هم صادقاً بازر روپکرد صرفاً تجاری و بسازنیفروشی است.

پیشنهادات شما برای تولید آثار فاخر طنز در سینما

اول اینکه این گونه تولیدات باید دارای ساختار هنری و روایی سنجیده ای باشند. ۹۰ درصد فیلم ها و سریال های طنز که امروز در سینما، شبکه نمایش خانگی و صداوسیما می بینیم، زبر خط فقر هنری و دراماتیک هستند. نکته دوم اینکه باید استفاده از شوخی های غیر اخلاقی و اشارات جنسی در این گونه آثار ممنوع شود. این ممنوعیت به سینماگران فعال در حوزه طنز کمک می کند تا به سمت روش های خلاقانه تری برای ایجاد موقعیت کمیدی بروند. مثل خیلی از کمیدی های دهه های ۶۰ و ۷۰ که بدون کنایه های ضد اخلاقی، مخاطب را می خندانند. پیشنهاد سوم من هم این است که افرادی که قصد تولید آثار طنز در سینما و تلویزیون دارند، فیلم های خوب کمیدی و همچنین آثار ادبی طنز فاخر را مطالعه کنند؛ مثلاً ببینند امثال چارلی چاپلین با چه اهداف و روش هایی فیلم کمیدی می ساختند. یک هنرمند هرچه از نظر تجربه و مطالعه پربارتر شود قطعاً در کارش هم توفیق بیشتری کسب خواهد کرد. لازم به ذکر است کارگردان فصل دوم این اثر حاضر به مصاحبه با هفته نامه «ایران جمعه» نشد.

